

До

Председателя на Научното жури,

Определено със Заповед № Р-109-178/03.06.2020 г.

на Ректора на МУ „Проф. Д-р Параскев Стоянов“, Варна

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Диана Тодорова Ганчева-Томова, дм
Катедра по физиология и патофизиология,
Клиника по хепатогастроентерология,
Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“, Варна

Относно: обявен в ДВ, бр. 8/28.01.2020 г. конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)“ (БЕО), професионално направление 7.1. Медицина, област на висшето образование „7. Здравеопазване и спорт“ – един (0,5 щатна длъжност) с кандидат за позицията д-р **Лили Славчева Трифонова** дм, за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Хигиена и епидемиология“ и Общоболнични длъжности към Обща администрация на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, гр. Варна, допълнително условие: придобита специалност „Хранене и диететика“.

На основание заповед № Р-109-178/03.06.2020 г. на Ректора на Медицински университет – Варна, с решение на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здравеопазване“ при МУ – Варна и по Протокол от проведено заседание на Научното жури, съм определена да изготвя становище по обявения конкурс. Становището е изготвено според изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ – Варна.

1. Кратки биографични данни и професионално развитие

Д-р Лили Славчева Трифонова завършва средно образование в Природо-математическата гимназия, гр. Търговище през 1981 г. През 1987 г. се дипломира като лекар в Медицински университет – Варна. От 1987 до 1990 г. е ординатор в III-то вътрешно отделение на Общинска болница гр Търговище, а от 1990 до 1992 г. – клиничен ординатор по вътрешни болести към Президиума на Медицинска академия, ВМИ – Варна. През същия период е редовен докторант по вътрешни болести към катедра „Вътрешни болести“. От ноември 1992 г. до настоящия момент, след спечелен конкурс, е диетолог на УМБАЛ „Света Марина“. През 1996 г. има придобита специалност по вътрешни болести, 2004 г. - „Здравен мениджмънт“ (в Икономически университет - Варна), а през 2006 г. – специалност „Хранене и диететика“. Зачислена за докторант на

свободна подготовка през 2017 г. През 2018 г. придобива ОНС „доктор“ по специалност „Гастроентерология“ на тема „Оптимизиране на клиничния подход и диетолечението при глутенова ентеропатия“.

Д-р Лили Трифонова, дм е експерт по хранене, с изготвяне на редица становища и водене на курсове и лекции по хранене и лечение на затлъстяването.

2. Научно-изследователска дейност и свързани с нея приноси

Общият брой на научните трудове, с които кандидатът участва в конкурса, е 34, в т.ч. хабилитационен труд (монография) и книга на базата на защитен дисертационен труд. От тях 31 броя участват като доказателствен материал в справката за изпълнение на минималните изисквания за заемане на АД „доцент“ съгласно ЗРАСРБ (2018 г.). Представени са и 3 броя публикации извън изискуемия доказателствен материал.

Научните интереси, заемащи основно място в публикационната дейност на д-р Лили Трифонова, дм, са в областта на глутеновата ентеропатия.

Хабилитационният труд на д-р Лили Трифонова, дм – монографията „Глутен свързани нарушения и безглутенова диета. Съвременни насоки“ е първото у нас ръководство, обхващащо всички аспекти на свързаните с глутен нарушения. Разгледани са въпросите на епидемиологията, най-новите имунологични маркери в диагностиката, ролята на хисто-морфологичното изследване. Анализирани е връзката на глутеновата ентеропатия с другите имуномедиирани заболявания. Направено е широкообхватно проучване на съдържанието на много храни и продукти, използвани в ежедневието. Специално внимание е отделено на глутен свързаните нарушения в детската възраст. За първи път се разглежда нов член на групата на глутен свързаните нарушения – а именно глутеновата чувствителност (интолеранс).

В книгата на база защитен дисертационен труд - "Глутенова ентеропатия. Научни факти и реални доказателства" задълбочено и в детайли са представени най-новите научни факти, свързани с патогенезата на глутеновата ентеропатия – едно от най-разпространените автоимунни чревни заболявания. Подробно е разгледана ролята на чревния микробиом в патогенезата на заболяването и за хомеостазата. Представени са екстраинтестиналните прояви на болестта. Обърнато е внимание на практическия подход при клинично подозрение с оглед своевременно диагностициране. Докладваните данни в книгата са подкрепени от дългогодишния клиничен опит на д-р Трифонова Грудева. Приносите на този труд са категорични:

- За първи път в България е извършена цялостна характеристика на възрастни пациенти с глутенова ентеропатия.
- За първи път се предлага комплексен подход за ранна диагностика и са предложени стратегии за своеобразен скрининг на пациенти в доболничната помощ.
- За първи път са разработени въпросници за изследване на хранителния статус на пациентите.
- Извършена е оценка на факторите, влияещи върху качеството на живот.

- Разработена е диетична стратегия за мониторинг, обучение и образование на пациенти с глутенова ентеропатия.

Интерес представляват публикациите на д-р Трифонова относно бременност и глутенова ентеропатия, чернодробни увреждания, асоциирани с болестта, социалната тежест и качеството на живот на тези пациенти.

Част от научните трудове на д-р Лили Трифонова са посветени на оксидативния стрес в специална професионална група – водолази – и диетичните препоръки за повишаване на антиоксидантната защита. С научно-практическа насоченост са разработките на обучителни материали и препоръки за диетично хранене при различни болестни единици, включително при онкологични и хронични бъбречни заболявания. От значение са публикациите за храносмилателните ензими, за консумацията на палмово масло, както и темата за важността на ентералното хранене и функционалните храни. Важни са и разработките на диетични препоръки за превенция на наднорменото тегло и затлъстяването сред подрастващите на територията на община Варна.

Д-р Лили Трифонова има регистрирани научни профили в Google Scholar и ORCID.

От приложената академична справка на цитиранията в база данни Web of Science, Scopus и Google Scholar са открити 6 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

3. Учебно-преподавателска дейност

От приложената справка на МУ – Варна е видно, че д-р Лили Трифонова, дм започва преподавателска дейност през 2015 г. и до 2017 г. е хоноруван асистент към Катедра по пропедевтика на вътрешните болести. От 2017 г. е редовен асистент към Втора катедра по вътрешни болести, УС „Гастроентерология, хепатология и хранене“ като води упражнения по гастроентерология на студенти по медицина, 5-ти курс. Преподавател (лекционен курс и практически занятия) по дисциплините „Броматология“ и „Лечебно хранене“ на специалности „помощник-фармацевт“, „медицинска сестра“ и „акушерка“ в Медицински колеж - Варна, филиал – Велико Търново, филиал - Сливен, филиал – Шумен. Д-р Лили Трифонова има учебна натовареност над 220 часа годишно, отговарящи на изискванията на Правилника за развитието на академичния състав на МУ – Варна за участие в конкурса.

4. Заключение

Д-р Лили Трифонова е утвърден лекар-клиницист, преподавател и специалист-диетолог, с многогодишен богат опит и значим принос в утвърждаване на храненето като клинична дисциплина. Тя е първият лекар със специалност „Хранене и диететика“ в град Варна. Оценявайки комплексно научната продукция и свързаните с нея приноси, преподавателски и клиничен опит на д-р Лили Трифонова, считам, че тя напълно покрива качествените и количествени наукометрични критерии за заемане на академична длъжност „Доцент“, изискуеми от Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ- Варна.

Изразявам своето **положително становище** за присъждане на академична длъжност „доцент“ на д-р Лили Трифонова, дм по специалност „Хигиена (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.)“ за нуждите на Факултет „Обществено здравеопазване“, Катедра „Хигиена и епидемиология“ и Общоболнични длъжности към Обща администрация на УМБАЛ „Света Марина“ ЕАД, гр. Варна.

гр. Варна
12.7.2020 г.

Доц. Д-р Диана Ганчева-Томова, дм